Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши. 16 ЯНВАРЬ 1970 й. ЖУМА. № 13 (1079). БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БУТУНИТТИФОҚ АҲОЛИНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

СУРАТДА: Куйбишев район аҳолини рўйхатга олиш штабининг бир группа ҳисобчилари «Марказ-1» ва «Марказ-2» микрорайонларидаги аҳолини рўйхатга олиш учун кетаётган пайт (чапдан-ўнгга) Р. Шляпкина, М. Завьялова, Г. Пак ва Н. Қосимова ўртоқлар.

РЕПОРТАЖ

РЎЙХАТГА ОЛИШНИНГ БИРИНЧИ КУНИ

Биз ўз репортажимизни Ўзбекистон пойтахтидаги Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини олиш шаҳар марказий штабида қандай ишлар олиб борилаётганлигидан бошлаймиз. Аҳолини рўйхатга олиш шаҳар бўлими бошлиғи М. Қ. Абдуқодиров, бизга ишнинг ниҳоятда кўплигидан эътибор беролмаганлиги учун кечирим сўрайди. Дарҳақиқат, Мажид Қодирович телефондан бўшамайди. Аҳолини рўйхатга олиш масалалари бўйича кўплаб саволларга жавоблар бериб турибди.

Бизга катта экономист Галина Михайловна ҳамроҳ бўлади. У юзлаб рақамлар қайд қилинган таблицани бизга кўрсатар экан, шаҳарнинг барча районлари бўйлаб «саёҳат» қилдиради. Биз ўша рақамлар орқали 4 мингдан ортиқ контролёр ва ҳисобчиларнинг ўз участкаларига чиқишганини билдик. Биргина Чилонзор районида эса мингга яқин ҳисобчи иш бошлашган. Илгари битта ҳисобчи 3-4 соатда массив аҳолисининг ҳаммасини рўйхатга олиши мумкин эди. Ҳозирча...

Йирик Октябрь районида 12 та рўйхатга олиш участкаси, Куйбишев районида эса 7 та, ҳаммаси бўлиб шаҳар бўйича 56та участка мунтазам иш бошлади.

Ниҳоятда тор хонага янги одамлар келиб турибди. Дастлабки оилалардан, касалхоналар, поликлиника ва бошқа муассасалардан аҳоли рўйхатига ўтиш маълумотлари кела бошлайди. Шу топда биз «Туркистон ведомостлари» газетасининг 1870 йил 21 май сонида эълон қилинган «1980 йилда Тошкентда ҳовли ва бинолар сони саноқли бўлиб, 13861 аҳоли қайд қилинади... деган ёзув эсимизга тушади. Серқуёш диёримиз пойтахти бундан 100 йил илгари ана шундай эди.

Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олишнинг биринчи кунидёқ бу улкан ишга пухта тараддуд кўрилганлигидан далолат бериб турибди. Ҳар бир киши ўз ишини билади ва дадиллик билан олиб боради.

Буни биз Ленин район ижроия комитетида бўлганимизда ҳам сездик. Ҳовлига кираверишда «Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олиш район штаби» шиори кўзимизга ташланади. Район давлат статистика инспектори Нина Николаевна Тишченко бизнинг келганлигимизни эшитиб, «Ўртоқлар эҳтимол эртага?» дея узр сўради.

Бироқ эртага бугунгидан ҳам ишнинг ниҳоятда кўп бўлишини ҳисобга олиб, биз Нина Николаевнадан интервью беришини илтимос қилдик. Албатта, ўз навбатида рақамсиз статистика бўлмайди. Мана бу рақамларга эътибор қилинг:

— Районимизда еттита аҳолини рўйхатга олиш бўлими ташкил қилинди, — дейди Н. Тишченко, — жумладан, бўлимлар темир йўлчилар маданият саройи, каноп фабрикаси клуби, Октябрь революцияси заводи, 158-мактаб, Қўйлиқ маданият уйи, Тошкент пассажирлар вокзали ва аэропортда жойлашган.

Телефон жиринглайди. Бироқ Нина Николаевна биз билан суҳбатлашиб ўтирганлиги учун телефонни ололмайди. У фақат хонага кирган ҳисобчилар билангина гаплашади.

Республика бўқоқ диспансерининг техник-рентгенологи Мая Бунина ва инструктор-контролёр Тамара Парфунцева соат саккизданоқ диспансердаги беморларни рўйхатдан ўтказишни бошлашди. Улар соат ўнда бу ишни ниҳоясига етказишди. Ҳозиргина ЎзНИИПН илмий ходими Карима Жаннатдорова бўлимдан вазифа олиб ҳисобчилар фаолиятини назорат қилиш учун жўнаб кетди.

— Соат ўн бирларда учта медицина муассасасидан хабарлар олинди, — дея гапида давом этади Н. Тишченко. Бизга кўнгилли халқ дружиначилари катта ёрдам беришяпти. Шунингдек, участка инспекторлари ва маҳалла комитетлари аъзолари ҳам ишимизнинг яхши боришида кўз-қулоқ бўлишмоқда. Улар аҳолини рўйхатга олиш бўлимлари билан мустаҳкам алоқада иш олиб боришяпти.

Штаб бошлиғи Н. Тишченко Ленин райони картасига бизни таклиф қилиб, шундай деди:

— Мана бу ерда, — дея у белгига олинган квадратни кўрсатди. — Рўйхатга олиш ишлари ниҳоятда эрта бошланди. Ўша белгиланган жойни ўқиймиз: «Тошкент пассажирлар вокзали. Рўйхатга олишнинг 6-бўлими».

Тошкент вокзали перронидамиз. Бугун бу ердан бешта поезд турли томонларга йўл олди. Ана шу поездларда ҳам бешта ҳисобчилар бригадаси йўлда аҳоли рўйхатини қайд қилишни давом эттиради.

Бригадир В. Расулов билан суҳбатлашамиз. Шу пайт эса ҳисобчилар сўроқ саволлари ёзилган биринчи варақларини тўлдира бошлашади. Бугун поездда 28 киши аҳолини рўйхатга олишда фаол иштирок этмоқда.

— Уч соат мобайнида, — дейди В. Расулов, — ўз ишимизни туғаллаб йўловчи поезд билан Тошкентга қайтишимиз керак. Сўнгра ишлар кетидан ишлар уланиб кетаверади.

...Оқшом қўнди. Жонажон шаҳар тун чироқларига кўмилди. Айниқса, рўйхатга олиш пунктлари хоналаридан тушиб турган нур ниҳоятда ёрқин ва равшан эди.

В. НИКИШИН,

Р. ГАБДУЛХАКОВ.

Киров районининг аҳолини рўйхатга олиш штабида кунлик рўйхатга олиш якунлари ўз вақтида ишлаб чиқилади.

СУРАТДА: аҳолини рўйхатга олиш бўлимининг бошлиғи Р. Орипова штабнинг район инструктори Ҳ. Мақсудов, инструктор ўринбосари Г. Ежков ва район штабининг навбатчиси С. Олоков ўртоқлар бир кунлик аҳоли рўйхати натижаларини ҳисоблаш устида ишламоқдалар.

«Тошкент» меҳмонхонаси қошидаги аҳолини рўйхатга олиш пункти ҳам намунали иш бошлади.

СУРАТДА: ҳисобчи А. Столярова ва К. Сидорова Бекободдан Тошкентга хизмат командировкаси билан келган В. Саричева билан суҳбатлашмоқдалар.

ЛЕНИН БОҒИ

Ибратли ташаббус

Куйбишев районидаги 54-мактаб комсомол комитети ташаббуси билан «Ўн тўрт ёшликлар» клуби ташкил этилди.

Клуб кўпгина ибратли ишларни амалга оширди. Улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан белгиланган тадбирлар айниқса эътиборга лойиқдир. Клубда ўқувчиларни шонли Ленин комсомоли сафига тантанали равишда қабул қилиш одат бўлиб қолди.

Клуб аъзоларининг бу ишлари ҳам қўллаб-қувватланди. Ёш ватанпарварлар бу йилги баҳорни шайланиб кутиб олишади. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигида — 22 апрель куни мактабда катта боғ барпо этадилар. Бу ишлар клуб аъзолари кучи билан бажарилади.

ҲАМШАҲАРЛАР ЭҲТИЁЖИНИ ЎЙЛАБ

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг сессиясидан

Кеча меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг сессияси бўлди. Унда қуйидаги масалалар муҳокама қилинди. Шаҳар Совети ижроия комитетининг 1969 йилда бажарган ишлари бўйича ҳисоботи, шаҳар хўжалигини ривожлантиришнинг 1970 йилга мўлжалланган плани, Тошкент шаҳри 1970 йил маҳаллий бюджетининг лойиҳаси ва 1968 йил бюджетининг бажарилиши.

Шаҳар план комиссиясининг раиси С. А. Харьковский ва шаҳар молия бўлимининг мудири Р. У. Тўрақулов ўртоқлар доклад қилдилар, шаҳар Совети бюджет молия комиссиясининг раиси С. А. Отабекова қўшимча доклад қилди.

— Шаҳримизнинг саноат корхоналари ва шаҳар хўжалигининг барча тармоқларидаги корхоналар коллективлари беш йилликнинг тўртинчи йили планини бажариш, аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш соҳасида кўпгина ишлар қилинди, — дейилади ҳисобот докладида. С. А. Харьковский. — Корхоналар маҳсулотни реализация қилиш ҳажми бўйича планни бажардилар. Планга қўшимча равишда 9,3 миллион киловатт-соат электр энергияси, 1486 трактор, 2400 пахта териш машинаси, 1840 рўзғор холодильниги ва кўплаб бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Маҳсулот ишлаб чиқарувчи ва ишлаб чиқармайдиган объектлар қурилишига шаҳар Совети линиясининг ўзи билангина 102 миллион сўмга яқин маблағ сарфланди. Турар-жой биноларини қуришга 66 миллион сўм ишлатилди. Бу эса илгариги йилдагидан 9 миллион сўм кўпдир. 11 минг тошкентлик оилалар уй тўйлари ўтказди, ўнлаб мактаблар, мактабгача болалар муассасалари, шифохоналар, поликлиника ва бошқа объектлар қурилди. Коммунал маиший хизмат ва савдо хизматини яхшилашга катта эътибор берилди. Ўтган йил бошида маиший хизмат кўрсатувчи район ишлаб чиқариш бошқармалари ташкил қилинган эди. Шаҳарда ўн учта ихтисослаштирилган маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, 6 та район бирлашмалари ишлаб турибди. Маиший хизмат кўрсатиш уйлари, тикув цехи, пойафзал ремонт қилувчи конвейер цехи, намунали сартарошхона очилди. Бир йил мобайнида маиший хизмат кўрсатиш объектлари сони 142 тага ўсди. Шаҳар бўйича эса 1100 дан ортиқ устахона, ателье, қабул қилиш пунктлари ишлаб турибди. Ўтган йилда шаҳар аҳолисига 25,7 миллион сўмлик маиший хизмат кўрсатилди. Чакана товар обороти 810,8 миллион сўмни, умумий овқатланиш обороти эса 97,4 миллион сўмни ташкил этди. 125 савдо корхонаси, янги ошхоналар очилди. Улар замонавий савдо технологик қурилмалари билан жиҳозланган. Шаҳар водопроводи қуввати юксалди. Айниқса, декабрь ойида Қодирия сув тўплаш қурилмаси ишга тушгандан кейин бу соҳада аҳвол янада яхшиланди. Аҳоли жон бошига ўртача сув етказиб бериш миқдори 1968 йилдагидан 59 литр кўпроқ бўлди.

Шаҳар транспортининг иши бир мунча яхшиланди. Янги йил арафасида Янгиобод массивини шаҳарнинг бошқа районлари билан боғловчи трамвай линияси фойдаланишга топширилди. Линияларда замонавий вагонлар, «Икарус» маркасидаги 50 та катта автобус қатнамоқда, ҳаракатдаги составларни линияларга чиқариш сони кўпайди, шаҳар кира-каш транспортидан фойдаланиш сони ва сифати анча яхшиланди.

Шаҳарни ободонлаштириш соҳасида ҳам кўп ишлар қилинди. Ўн уч километр йўл қурилди, 272 кўчадаги йўл ва йўлкалар ремонт қилинди, К. Маркс кўчасининг Салор канали устидан ўтадиган кўприги, ер ости йўлаги фойдаланишга топширилди.

Барча бошқармалар, бўлим ва транспорт қишга тайёргарлик ишларини 20 ноябргача тугатдилар.

Шаҳар Совети ишида 15 та доимий комиссия муҳим роль ўйнамоқда. Унинг составида 251 депутат бўлиб, халқ вакиллари бўлим ва бошқармаларнинг ишига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Маданият ва санъат, бюджет-молия, савдо ва умумий овқатланиш, турар-жой хўжалиги, соғлиқни сақлаш, транспорт ва алоқа, қурилиш ва архитектура бўйича А. А. Одилов, С. А. Отабекова, Д. К. Қосимов, Г. С. Финкельштейн, С. Маъсумов, Т. Ваҳобов, П. И. Садименко бошчилигидаги доимий комиссиялар актив ҳаракат қилмоқдалар.

Кўпчилик депутатлар сайловчиларнинг ишончини шараф билан оқламоқдалар. Халқ олдида ҳисобот беришмоқда. Меҳнаткашларнинг ўтган йил март ойида сайлов пайтида берган наказларини бажаришда фаол иштирок этяптилар. Уларнинг нияти шаҳар аҳолиси талабини юксак даражада қондиришдир.

Шаҳар Совети ижроия комитети меҳнаткашлар наказларини бажариш бўйича кўп тадбирларни ишлаб чиқди. Булар 1969-1970 йил планини тузишда ҳисобга олинди. Меҳнаткашлар томонидан ўртага ташланган ва бажарилиши керак бўлган 357 талабдан 125 таси шу йил бошигача бажарилди. 25 таси бажарилиш арафасида турибди. Қолганлари эса 1970-1971 йиллар халқ хўжалиги планига киритилган.

Бир йил давомида шаҳар ижроия комитетига меҳнаткашлардан 7152 та хат, ариза ва шикоятлар тушди. Уларнинг кўпчилиги ўз вақтида кўриб чиқилди ва тегишли қарорлар қабул қилинди.

Сўзга чиққан депутатлар Т. Абдурасулов, Ш. Исломов, С. Орипов, П. Подкопов, В. Окунский ва бошқа ўртоқлар шаҳар ижроия комитетининг фаолиятини маъқуллаш билан бирга ишдаги жиддий камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар. Маҳсулот ишлаб чиқариш плани бажарилган бўлсада, 43 саноат корхонаси топшириқларни бажара олмади. Булар орасида «Подъёмник» экскаватор, консерва, газ аппаратлари заводлари, тўқимачилик комбинати ва бошқалар ҳам бор. Маиший хизмат кўрсатиш корхоналари аҳоли талабини етарли ҳисобга олмайдилар, ишлаб чиқариш маҳсулотларини дарҳол ўзлаштириб ололмайдилар. Заказчиларнинг уйига бориб хизмат қилиш ва умуман маиший хизматни яхшилаш соҳасида ҳали кўп камчиликлар бор.

Қурилиш ташкилотлари ишида жуда кўп камчиликлар бор. Бу ташкилотлар йил сайин ажратилган маблағни етарли ўзлаштира олмайдилар. Турар-жой, соғлиқни сақлаш, маориф, коммунал-маиший хизмат объектлари ўз вақтида фойдаланишга топширилмайди.

Бунинг натижасида йил давомида мўлжалдагидан 8800 квартира, 9300 ўринли мактаблар, 5400 ўринли мактабгача болалар муассасалари кам фойдаланишга топширилди. Бу камчиликларнинг барчаси корхоналарнинг раҳбарлари, қурилиш ва совет муассасаларининг партия ташкилотлари томонидан юбилей йилида бартараф этилиши керак.

Сессияда яна шу нарса ҳам таъкидландики, барча корхоналарнинг коллективлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш, беш йилликни муддатидан илгари бажариш, Тошкентни мамлакатдаги энг гўзал шаҳарлардан бирига айлантириш учун курашмоқдалар.

Сессия шаҳар Совети ижроия комитетининг ўтган йил мобайнидаги фаолиятини маъқуллади, 1970 йилга мўлжалланган план ҳамда бюджетни, 1968 йил бюджетининг бажариш ҳисоботини тасдиқлади.

ҲИРУРГИЯНИНГ МУҲИМ МАСАЛАЛАРИ

Куни-кеча Ҳамза номли Ленин орденли ўзбек давлат академик театрида Ўрта Осиё ва Қозоғистон хирургларининг 1 съезди ўз ишини бошлади. Съездни Ўзбекистон соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари Ўктам Орипович ОРИПОВ қисқача кириш нутқи сўзлаб очди.

Тўрт кун давом этадиган бу анжуманга Совет Иттифоқининг Москва, Ленинград, Киев ва бошқа шаҳарларидан ҳам меҳмонлар келишган. Съезд ташкилий комитети раисининг ўринбосари, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Восит ВОҲИДОВ мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни гапириб берди.

— Кейинги 20 йил ичида Совет Иттифоқида хирургия яхши ривожланди. Партия ва ҳукуматимиз совет кишиларининг саломатлиги ҳақида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Ана шу ғамхўрлик натижасида хирург олимлар бу соҳага янада чуқурроқ кириб бормоқдалар. Хирургия соҳасида бир-биридан қимматли тажрибалар тўпланмоқда.

Илгари ҳар бир республикада хирурглар жамиятининг таклифига биноан Ўрта Осиё ва Қозоғистон олимларининг тажрибаларини умумлаштириш, бу соҳадаги янгиликларни ўртоқлашиш мақсадида Тошкентда съезд чақирилди.

Чунки Тошкент фаннинг бошқа соҳалари билан бирга хирургия соҳасида ҳам марказ бўлиб қолмоқда. Тошкент Медицина институти, Врачлар малакасини ошириш институти ва бир қатор шифохоналарда хирургия соҳасида диққатга сазовор ишлар олиб борилмоқда.

Анжуман программасига киритилган илмий докладлар бир қатор муҳим масалаларни қамраб олган. Улар Ўрта Осиё республикалари учун характерлидир.

Биз шифокорлар съездида қорин бўшлиғидаги аъзоларнинг операциядан кейинги оқибатлари, ҳайвонлардан одамларга ўтувчи эхинококк касаллиги, экспериментал хирургия янгиликлари, буйрак тоши, тўқималар ва аъзоларни кўчириб ўрнатиш каби масалалар ҳақида қизғин фикрлашамиз.

Ҳозирги пайтда аъзолар ва тўқималарни кўчириб ўрнатиш ҳатто жаҳон миқёсида диққат марказида турипти. Бу соҳа съезд қатнашчиларида катта қизиқиш уйғотади. Бу соҳада самарали иш олиб бораётган ленинградлик олим, академик А. А. Вишневский доклад қилади.

Бундан ташқари москвалик машҳур олим, Патрис Лумумба номли халқлар дўстлиги университети хирургия кафедраси мудири А. Виноградов, қирғизистонлик академик И. А. Охунбобоев ва бошқаларнинг докладлари ҳам муҳим темаларга бағишланган.

Съезд қатнашчилари Тошкент шифохоналарининг ишлари билан танишиб, шаҳарнинг янги қурилишларини бориб кўрадилар.

ЎЗБЕКИСТОН МАНЗАРАЛАРИ

Дўстлик иплари мустаҳкам

Россия Федерациясининг Орел шаҳридаги педагогика институти Ўзбекистоннинг маориф муассасалари билан яхши дўстлик муносабатлари ўрнатган. Бу олий ўқув юртида 200 ўзбек йигит қиз фан чўққиларини эгаллашмоқда. Улар келгусида олий маълумотли рус тили ўқитувчилари бўлиб етишишади.

Бугун

институт маъмуриятининг доҳий В. И. Ленин юбилейи олдидан Ўзбекистон ҳақида кўргазма ташкил этишни сўраб ёзган хати Маданият Министрлигига келди. Бу иш республика Маданият Министрлигининг панорам ва кўргазмалар дирекциясига топширилди.

Дирекция Орел шаҳрига юбориш учун катта фото-кўргазма тайёрлайди. Кўргазмада республикада омочдан тортиб, машинасозликкача эришилган ютуқлар, бугунги улкан қурилишларнинг манзараси, маориф, маданият ҳақида ҳикоя қилади. Кўргазма шу ҳафтада Орелга юборилади.

Тонгги газеталарда

Республикада пахтачиликни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида ва «Ярославль шаҳар партия ташкилотида партия йиғилишларини ўтказиш практикаси тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарори ва Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVII Пленумининг қарорлари тонгги газеталарда босилган.

◆ СССР Олий Советининг таклифига биноан, Чехословакия Социалистик Республикаси Федерал мажлисининг делегацияси кеча расмий дўстлик визити билан Москвага келди. Делегацияга Чехословакия Социалистик Республикаси Федерал мажлисининг раиси Далибор Ганис бошчилик қилмоқда.

Пиллакашлик фабрикасидаги коммунистик меҳнат зарбдорлари М. Мақсудова, О. Ҳусанова, Н. Акбаровалар кундалик топшириқларни 150—160 процент бажариб бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

М. Шониғомов фотоси.

ТАРАҚҚИЁТ БОСҚИЧИДА

МЕҲНАТНИ ИЛМИЙ АСОСДА ТАШКИЛ ЭТИШ БЎЙИЧА ТОШКЕНТ ШАҲАР КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

Газетада илгари ҳабар қилинганидек, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўйича Тошкент шаҳар конференцияси кеча ўз ишини якунлади.

Конференцияда шаҳар партия комитетининг секретари М.О. Толипов «Шаҳар саноати, транспорти, алоқа ва қурилишида меҳнатни илмий асосда ташкил этишнинг тараққиёти ва такомиллаштириш вазифалари» деган темада доклад қилди.

— Илмий-техника конференциямиз, деди докладчи, халқ хўжалигининг янги ва энг муҳим вазифаларини белгилаб берган КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1969 йил) Пленумидан кейин ўтмоқда. Биз тараққиётнинг шундай босқичига қадам қўйдикки, бу босқич эскича усулда ишлашга йўл бермайди, янги методлар ва янги қарорларни талаб қилади.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, энг аввало, шунинг учун ҳам ҳал қилувчи масала бўлиб қолдики, бизнинг иқтисодий ўсишимизнинг бош факторлари ўзгарди. Илгарилари биз халқ хўжалигини асосан сон жиҳатдаги факторлар ҳисобига, яъни ишчилар сонининг ортиши ва капитал сарфининг юксак суръатда ошириш ҳисобига ривожлантириб келган эдик.

Биз бундан буён ҳамма эътиборимизни, аввало, иқтисодий ўсишнинг сифат факторлари, халқ хўжалигининг самарадорлигини ва интенсивлигини оширишга қаратишимизга тўғри келади. Гап шундаки, ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва маҳсулот сифатини оширишга янги капитал сарфи ва ишчилар сонини ошириш ҳисобигагина эмас, балки мавжуд ишлаб чиқариш кучларидан тўла ва рационал фойдаланиш, ускуналарни янгилаш, ҳозирги замон фан ва техникаси эришган ютуқларни жорий этиш, шунингдек, иш вақтининг ҳар бир минутидан, ҳар бир машина ва механизмдан унумли, ҳар бир грамм хом ашё ва ёнилғидан тежабтергаб сарфлаш билан эришишимиз керак. Шунинг учун ҳам кейинги йилларда меҳнатни илмий ташкил этиш ва бошқариш масаласи биринчи даражали масала бўлиб қолмоқда.

Шаҳар партия ташкилоти партия XXIII съезди, КПСС Марказий Комитети пленумлари қарорларини бажара бориб, бу соҳада катта ишларни амалга оширди. Шаҳардаги бир қанча корхоналарда НОТ планларининг ишлаб чиқилиши ва жорий этилиши кейинги тўрт йил ичида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмининг 36 процентдан зиёд ўсишига ёрдам берди. Ана шу даврда меҳнат унумдорлиги 24 процент ортди.

Шу йиллар мобайнида «Ташсельмаш» тракторсозлик заводлари, «Учқун» тўқимачилик галантерея, «Юлдуз», «Қизил тонг» тикувчилик фирмалари, 1- пойафзал фабрикаси ва бошқа кўпгина корхоналар ишлаб чиқариш планларини муттасил ортиғи билан бажардилар.

Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўйича бир қанча ишлар амалга оширилди. 1967 йил охирида 708 тадбирни ўз ичига олган ва тахминан ярим миллион сўм иқтисодий фойда келтириши мўлжалланган НОТнинг 83 плани ишлаб чиқилган эди. Бу планлардан 25 таси жорий этилди. Амалга оширилган 242 тадбирнинг иқтисодий фойдаси 123 минг сўмни ташкил этди.

1968-1969 йилларда аҳвол тубдан ўзгарди. Шаҳар бўйича 1156 НОТ плани ишлаб чиқилди ва тасдиқланди. Уларда 13 ярим минг тадбирни амалга ошириш белгиланган эди. Иқтисодий фойда 14 миллион сўм белгиланди.

Афсуски, ҳали ҳамма планлар амалга оширилганича йўқ. 1969 йил 1 октябргача бўлган маълумотга кўра, белгиланган тадбирларнинг 70 проценти амалга оширилган. Уларнинг иқтисодий фойдаси 20 миллион сўмни ташкил этди.

Ҳозир шаҳарда бундан икки йил муқаддам бўлганидек учта эмас, балки НОТнинг 111 лабораторияси мавжуд бўлиб, уларда 365 мутахассис иш олиб бормоқда. НОТ планларини ишлаб чиқишда 12 мингга яқин кишини ўзига бирлаштирган 1646 ижодий бригада иштирок этмоқда.

Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, дейди докладчи, кейинги вақтларда район партия комитетлари ва шаҳардаги кўпгина партия ташкилотлари НОТ, ишлаб чиқариш ва бошқариш билан боғлиқ бўлган масалалар билан яқиндан ёндошиб иш олиб бормоқдалар. Министрликлар ва идоралар НОТ масалаларига катта эътибор билан қарамоқдалар. Уларнинг ҳаммаси ижобий натижа бермоқда.

Шаҳар саноат корхоналарида, дейди М. О. Толипов, — меҳнатни илмий ташкил этиш тобора кенг тараққий этаётганлиги тўғрисидаги фактларни кўплаб келтириш мумкин. Лекин, бу борада ҳали кўп ишлар қилинганича йўқ. Шундай хўжалик ва партия раҳбарлари ҳам борки, улар НОТнинг фойдалилиги ҳақида гапирадилар-у меҳнатни илмий асосда ташкил этиш у ёқда турсин, ҳатто уни ташкил этишни энг оддий тадбирларини ҳам амалга оширмайдилар. Тракторсозлик, Абразив, Пластмасса, «Узбексельмаш», «Ташсельмаш», Экскаватор заводларида, «Главташкентстрой» ташкилотларида, 3-тикувчилик фабрикаси, ёғочни қайта ишлаш комбинати каби қатор корхоналарда НОТ кўнгилдагидек йўлга қўйилмаган, кадрлар қўнимсизлиги, иш вақтининг бекорга кетишига ҳамон чек қўйилмаган.

Мамлакатимизнинг барча халқлари қатори, дейди сўнгра докладчи, шаҳар меҳнаткашлари олдида ҳам катта вазифалар турибди. Совет халқи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига қабул қилган социалистик мажбуриятларини катта ижодий кўтаринкилик билан бажармоқда.

Шундан кейин Тошкент область касаба союзлари советининг секретари А. В. БРАИЛОВ, «НОТ соҳасида ижодий ташаббусни оширишда касаба союз ташкилотларининг вазифалари», Чкалов номли авиация заводи экономика ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш лабораториясининг бошлиғи, техника фанлари кандидати И. А. БИКБУЛАТОВ «Бошқариш структурасини такомиллаштириш йўли ҳамда инженер ва бошқарув ходимларининг меҳнатини илмий ташкил этиш» деган темада доклад қилди.

Конференция ўз ишини саноат, транспорт ва алоқа, қурилиш ва қурилиш саноати секциялари бўйича олиб борди. Секцияларда НОТ мутахассисларининг ўз соҳалари бўйича бир қанча докладлари тингланди.

Конференция қатнашчилари шаҳар саноати, алоқа, қурилиш ва транспортда НОТни тараққий эттириш ҳамда такомиллаштиришга қаратилган тавсиянома қабул қилдилар.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

СУРАТДА: меҳнатни илмий асосда ташкил этиш шаҳар конференциясида.

М. Нуриддинов фотоси.

Тўрт ойлик план — Ильич юбилейига

ЗАВОД «ЮРАГИ» ТЕЗ УРЯПТИ

- «ОАЗИС» ИМТИҲОН БЕРЯПТИ
- *ИШЧИЛАР ДЎСТЛИГИ*
- *ЙИЛИГА 100000 ХОЛОДИЛЬНИК*
- ЎЗ КАСБИНИНГ ПИРЛАРИ

ТАШАББУСКОР КОРХОНАДАН

РЕПОРТАЖ

...Завод директорининг хонасига иккита «Оазис» холодильниги қўйилган. Сиртдан қараганда ҳар иккала холодильникнинг бир-биридан унчалик фарқи йўқдек кўринади. Лекин, у билан яқинроқ танишсангиз, «Оазис—2» холодильнигининг қатор афзалликларга, қулайликларга эга эканлигининг гувоҳи бўласиз. Хўш, бу қулайлик нимадан иборат? Янги холодильникнинг орқа қавати анча ихчамлаштирилган. Терморегулятор ҳам уст томонида бўлиб, совутгич хонаси анча ичкарига жойлаштирилган.

«Оазис» холодильнигини очамиз. Унинг эшиги тарақ-туруқ қилиб ёпилади. «Оазис—2» да эса бутунлай бошқача манзара. Унинг эшигига магнит мосламаси ўрнатилган. Шунинг учун ҳам у аста-секин ёпилади.. Хуллас, корхонада тайёрланаётган маҳсулотнинг сифати, бежиримлиги, хонадонларимизга кўрк бериб туришига алоҳида аҳамият бериляпти. Завод конструкторлари эса минсклик ҳамкасблари билан ҳамкорликда янгиликлар устида бош қотиришяпти. Навбатда «Оазис—3» холодильниги яратиш вазифаси турибди.

—Ўтган йилнинг ўзида корхонамиз пландаги 50 минг ўрнига 52 минг 500 дона холодильник ишлаб чиқарди, — дейди завод директори Тагиров.— юбилей йилидаги маррамиз янада юксак. 1970 йилда 64 минг дона холодильник ишлаб чиқаришга аҳд қилганмиз. Ишчиларимизнинг иши билан танишмоқчи бўлсангиз марҳамат..

Мана биз бўяш-йиғиш цехидамиз. Цехнинг бўяш бўлимидаги конвейерлар тиним билмайди. Пульверизаторларининг вишиллаган овози бир зум тинмайди.

—Ҳамма иш шу ердан бошланади, — дейди ҳамроҳимиз Тагиров. — Илгарилари кўпчилик жараёнлар қўл кучи билан бажарилларди. Қудратли агрегатларни ўрнатдигу ишимиз олға босиб кетди.

—Бу агрегатлар жоннинг роҳати, — дея суҳбатга қўшилди шу цех бригада бошлиғи Г. Шолохова. Бригадамизда 12 ишчи ишлайди. Ҳамма ўз ишидан мамнун. Улар коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун кураш бошлаганлар.

Бир зум ишчиларнинг, конвейернинг ҳаракатини кўздан кечириб турдик. Конвейердаги корпуслар юқори қаватга навбатманавбат чиқариб турилибди.

Цехнинг йиғув бўлимидамиз. Конвейердан келаётган корпусларга дастлаб юмшоқ мато қўйилади. Сўнгра унга агрегатлар ўрнатилади. Павел Безруков бошлиқ бригада азаматлари эса шу иш билан машғул. Бригадада ишловчи 9 ишчининг ҳаммаси ўз касбининг пири бўлиб кетган. Цехда бир суткада 270 — 280 та холодильник йиғилади. Бригада аъзоларининг бунга қўшадиган ҳиссаси айниқса салмоқлидир.

—Цехимиз коллективи, —дейди цех бошлиғининг ўринбосари Абдурасул Мўминов, —шу йилнинг 4 ойида 20 мингга яқин холодильник тайёрлаши керак. Тўрт ойлик топшириқни 22 апрелга бажаришга аҳд қилдик. Бунинг уддасидан чиқамиз.

Цехда олинган мажбуриятга яраша меҳнат қилиняпти. Битта бригада холодильникнинг ички ваннасини ўрнатиш, яна бир участкадагилар ички шкафларни, деталларни йиғиш билан машғул. Уларнинг олтин қўлларидан чиқаётган маҳсулот эса кетма-кет синов участкасига келиб турибди. Синовчи-инженер Комил Мирзааҳмедов эса холодильниклардан «имтиҳон» олади. Унинг «имтиҳон»идан ўтган маҳсулотларга эса ҳаётга йўлланма берилади.

Биз корхонанинг бошқа цехларида ҳам бўлдик. Ҳамма жойда меҳнат кўтаринкилиги. Ишчилар бошланган ватанпарварлик ташаббуснинг моҳиятини тўғри тушунган ҳолда ишламоқдалар. **Тўрт ойлик ишлаб чиқариш планини 22 апрелда, беш йиллик топшириқни 7 ноябрда бажариш, планга қўшимча 100 минг сўмлик маҳсулотнинг реализация қилинишига эришиш** — бу аввало ишчиларнинг ғайратига боғлиқ. Ана шунинг учун ҳам завод «юраги» тез уряпти.

64.000 холодильник. Айтишга осон —бу. Шунча холодильникни тайёрлаш учун жуда кўп меҳнат қилиш, ишда ташаббускорлик кўрсатиш керак. Ишчилар масаланинг ана шу томонига ҳам асосий эътиборни қаратмоқдалар. Шу ўринда корхона директори қизиқ бир гапни айтди. У бошқа шаҳарлардаги корхона ишчиларининг ўзаро дўстлиги яхши самаралар бераётганини таъкидлади. Завод ишчилари Минск холодильник заводи коллективи билан яқин алоқа боғлаганлар. Ўтган йили завод бош конструктори Р. Прасс, бош технологи И. Волошин, бош инженери Д. Солтанов ўртоқлар Минск заводига бориб, белорус дўстларидан кўп нарсаларни ўрганиб қайтдилар. Москва холодильник заводи тажрибасини ўрганиш учун у ерга ишчилар делегацияси бориб келди. Ўз навбатида Тошкент рўзғор-холодильниклари заводига Боку, Душанба холодильник заводларидан ҳам делегациялар келиб, бу ердаги илғор иш усулларини ўрганиб қайтдилар. Айниқса, бокулик холодильниксозлар ўзбек дўстларидан кўп нарсани ўргандилар.

Халқимизнинг кенг истеъмол молларига бўлган талабини янада яхшироқ қондириш мақсадида завод қайта реконструкция қилинади. Ҳукумат қарорига кўра, яна иккита қўшимча корпус бунёд этилади.

—Шуниси қизиқки, — дейди завод директори изоҳ бериб, — биз корпусларни заводимиз территориясига қўшимча жой олмасдан, ҳозирги мавжуд иш кучини кўпайтирмаган ҳолда амалга оширамиз. Ҳозир бўлажак корпусларнинг лойиҳаси тайёрланяпти. Бунда яна қардошларимиз бизга ёрдам беришмоқда. Кишиневдаги Бутуниттифоқ лойиҳа технологияси институтининг коллективи лойиҳа ишларини бажармоқда.

—Завод реконструкция қилингач, унинг қуввати жуда ошиб кетса керак-а?

—Албатта. Ана ўшанда биз йилига 100000 та холодильник тайёрлайдиган бўламиз. Коллективимиз аъзолари орзиқиб кутаётган ҳаяжонли дамлар ҳам узоқ эмас. Йилига юз мингта холодильник тайёрлашга коллективимизнинг куч-қудрати етади.

Ҳақиқатан тўғри гап бу! Завод ишчилари ташаббускор, ҳар минутни бекорга кетказмайдиган меҳнатчилардир. Корхонанинг Н. Чаплигина, У. Исмоилов, А. Мамадалиев, А. Потапов, Ғ. Саидмуҳамедова, Ш. Тошкентбоева сингари меҳнат пешқадамлари бор экан, коллективнинг юзи доим ёруғ бўлади. Худди шу меҳнатсеварларнинг ғайрати туфайли январь ойининг 15 кунида 2 минг 100 та холодильник конвейерлардан тушириб олинди. Шундан юзтаси планга қўшимча тайёрланди.

С. ЁҚУБОВ.

Пешқадам ишчилардан М. Ёқубова ва Ҳ. Султонова ўртоқлар. Улар Ленин юбилейига муносиб совға тайёрламоқдалар.

Суратларда: завод бўяш-йиғиш цехининг бригада бошлиғи Г. Шолохова. Меҳнатсевар бу аёл ўн йилдан бери шу корхонада ишлаб кўпчилик ҳурматини қозонганлардан.

Участканинг синовчи-инженери К. Мирзааҳмедов «Оазис—2» холодильнигини синаб кўрмоқда.

И. Шониоғомов фотолари.

Шонли сана шарафига

Доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини ҳамшаҳарларимизга намунали хизмат кўрсатиб кутиб оламиз! Тошкентдаги 2-трамвай депоси коллективининг бу шиорини барча электротранспортчилар якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Депонинг ҳайдовчи ва кондукторлари, инженер ва техник ходимлари юбилейга қадар пландан ташқари бир ярим миллион йўловчини ўз бекатларига етказиб қўйиш ёки давлат банкасига 45.800 сўм топшириш мажбуриятини олдилар.

Шу кунда депода цехлар, маршрутлар, ҳайдовчи ва кондукторлар орасида ўзаро социалистик мусобақа қизғин тус олган.

Кондукторлар ичида II квартал ҳисобига ишлаётган кишиларни кўплаб учратасиз. Улар Наби Қодиров, Эргаш Тўхтаев, Миниямол Солиҳова, Екатерина Трифонова, Анна Клименколардир. Бу ишчан кондукторлар йўловчиларга хушмуомалаликлари билан бирга, смена нормаларини бир ярим ҳисса бажаришга муваффақ бўлмоқдалар.

ЯХШИ ТАШАББУС

Беруний-Уриц к и й майдони оралиғида қатновчи 3-троллейбус маршрути трамвай-троллейбус бошқармасида энг пешқадамлардан бири ҳисобланади.

Маршрут машъаллари В. И. Ленин юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун яхши ташаббус бошлаб бердилар. Людмила Рогачева, Валерий Лобачева, Ёқубжон Набиев, Александр Бондарчук каби ҳайдовчилар 1970 йил 22 апрелга қадар 500.000 километр масофани троллейбус машинасида муваффақиятли босиб ўтишга аҳд қилдилар.

3-троллейбус маршрути ҳайдовчилари бошлаб берган бу ажойиб ташаббусни бошқарманинг бошқа ҳайдовчилари ҳам қўллаб-қувватламоқдалар.

ЖОНАЖОН Ватан бўйлаб

МИСГАР ҚИЗЛАР

БУХОРО, (ЎзТАГ мухбири С. Кузнецов) Комсомоллардан Маҳбуба Муҳсинова билан Ҳамида Саидова ғалати ҳунарни танлашди. Улар бу ерда хотин-қизлар орасида биринчи марта мисгарлик билан шуғуллана бошлашди. Бухоронинг қадимдан донг таратган мисгарлиги эркакларнинг иши деб ҳисоблаб келинарди. Усталар ўғилларига ёки истеъдодли шогирдларига ҳунарларини авлоддан-авлодга ўргатиб келардилар. Мисгарликнинг нозик сирларини ғоят сир тутишарди. Шундан бўлса керак, Бухоро мисгарларининг мисга гул зарб қилиш технологияси секин-аста унутилиб кетган эди. Ғоят кўркам ва мураккаб гулли баркашлар, обдасталар, мис асбобларининг ажойиб намуналари музейлардагина қолганди.

Ҳозирги кунларда мисгарлик ҳунари янгитдан барқ уриб ривожланмоқда. Кекса усталар ёшларни ўргатаётган бир қанча устахоналар вужудга келтирилди. Бухорода мисгарлар тайёрловчи махсус мактаб ишлаб турибди. Маҳбуба билан Ҳамида ана шу мактабни муваффақиятли тамомлаб мисни «тилга киритишянти».

ТОШКЕНТ ТРАЙЛЕРЛАРИНИНГ МАРШРУТЛАРИ

Ўзбекистоннинг гидроиншоот қурувчилари Т6234, экскаватор ремонт заводида тайёрланган ва ер қазиш техникасини ташишда ишлатиладиган трайлерларни яхши билишади. 40 тоннага қадар юк кўтара оладиган ана шундай машиналар бошқа республикаларга ҳам тарқалиб бормоқда.

Шу беш йилликда корхонада 40 та шундай машина тайёрлаш мўлжалланади. У ўтган йилдагига қараганда 5 та кўп бўлади. Трайлерлар Белоруссияда, Россия федерациясида ва мамлакатимизнинг бошқа республикаларида ишлайди.

(ЎзТАГ).

ЯНГИ ПЛУГ

Ўтган куз Ўзбекистоннинг колхоз ва совхозларида ерни шудгорлашда янги конструкциядаги 400 дан ортиқ плуг ишлатилди. Бу плугларни Ўзбекистон инженерлари Одессадаги «Октябрь революцияси» заводининг ходимлари билан ҳамкорликда яратган эдилар.

Бу плуг ерни икки қават қилиб яхшилаб ҳайдайди. Плугнинг юқориги тиши ерни 15 сантиметр чуқурликкача қирқиб, эгатнинг тубига ағдаради. Айни маҳалда плугнинг қуйи тишлари ер қатламини 30 сантиметр чуқурликкача қирқиб, бетига ағдаради. Шундай қилиб, ернинг ҳайдаладиган қатлами батамом ағдарилади ҳамда бегона ўтларнинг илдизлари ва уруғлари чуқурга тушириладн. Бунинг натижасида дала бегона ўтлардан холи бўлиб, озуқа моддалар тупроқда текис тақсимланади. Шундай плуг ишлаган жойда пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 2—3 центнер кўтарилади.

Шу йил Ўзбекистон хўжаликлари яна 1000 та шундай плуг оладилар.

(ЎзТАГ).

ҒАМХЎРЛИК ВА ЭЪТИБОР

Бекобод металлургия заводи ва Мирзачўлдаги В. И. Ленин номидаги совхоз коллективларининг ташаббусига Ўзбекистондаги илғор Оржоникидзе район матлубот жамиятининг ходимлари савдо маданиятини ошириш, қишлоқ меҳнаткашлари учун йиллик пландагидан ташқари ярим миллион сўмлик мол сотиш билан жавоб бердилар.

Қишлоқ кооператорлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва хом ашё тайёрлаш ҳамда сотиш, ўз зиммаларига олган оширилган мажбуриятларини бажариш, Тошкент аҳолиси учун деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини кўпроқ етказиб беришга аҳд қилдилар. Матлубот кооперациясининг ходимлари бу йил савдо шохобчаларини ихтисослаштиришни туғаллаш, кондитер маҳсулотлари ва мороженое ишлаб чиқариш цехини ишга туширишга ваъда бердилар.

* * *

Урганчда В. И. Лениннинг 100 йиллик юбилейига бағишлаб Хоразм рассомларининг асарлари кўргазмаси очилди.

Суратда: кўргазма залида.

Ж. Раззоқов фотоси.

* * *

● *153-қурилиш трестидан гапирамиз*

ҚОЛОҚЛИКНИНГ УЧ САБАБИ

3. ҚЎНИМСИЗЛИК

Бригада бошлиғи —қурилишда марказий фигура. Бригаданинг ўзи эса — энг кичик коллектив. Ирмоқлар йиғилиб дарё бўлганидек, бригадалар планни бажаргандагина участка, бошқарма, ҳатто, трест ишида унум бўлади. Шу туфайли биз баъзи бригада бошлиқлари билан суҳбатлашдик. Трест планининг бажарилмаётганлиги ҳақида уларнинг фикр ва мулоҳазаларини эшитдик.

Мана, биз «Марказ-6» кварталини барпо этишда фидокорона меҳнати билан ўз ҳиссасини қўшаётган Раҳим Зиёев бригадасидамиз. Бригаданинг 27 аъзоси бир ёқадан бош чиқариб, ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Орадан кўп ўтмай улар тушликка чиқишди. Олдинда паҳлавонлардек одимлаб Раҳим ака келарди.

Участка бошлиғининг вагон-кабинетида Р. Зиёев билан суҳбатлашдик.

— Шунчалик улкан муваффақиятларнинг сири нимада, Раҳим ака?

— Аввало шуни айтиш керакки, бригада аъзоларимиз жуда аҳил. Бир хиллари ўн саккиз йилдан бери шу коллективда ишлайди. Бригадамиз қўнимсизлик нималигини билмайди. Муваффақиятларимизнинг асосий гарови мана шу. Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, бригадир ишнинг кўзини билиши, серғайрат бўлиши билан бирга, бригада аъзоларининг кўнглини ҳам билмоғи керак. Масалан, мен бирор ўртоққа иш юзасидан танбеҳ берсам, кейинчалик унинг кўнглини овлашни ҳам ўйлайман. Бригадирман, деб бўлар-бўлмасга ҳар ишга аралашавериш яхши эмас. Кўпчилик билан бамаслаҳат иш тутганга нима етсин?! Кенгашли тўй тарқамас, деб бекорга айтишмаган.

— Бригадаларни майдалаштириб юбориш ҳам яхши эмас, — деб сўзида давом этди папиросини тутатгач Раҳим ака, — менимча, ҳар бир бригада ўттиз беш кишидан кам бўлмаслиги керак.

— Нега?

— Негаки, бу бригаданинг икки сменада баравар меҳнат қилишига қулай бўлади. Айтайлик, йигирма беш киши биринчи сменада ишлади, қолган ўн киши иккинчи сменада. Ҳар икки сменада ҳам иш унумдорлиги бир хил бўлади.

— Бунинг сабаби нима?

— Биринчи сменада юк ортиш, тушириш, майдонларни тозалаш билан кўпчилик банд бўлади. Тунда эса бу ишлар бўлмайди. Бунинг устига кран ҳам бўш туради. Буни мен ўз тажрибамда синаб кўрдим.

— Ишни енгиллаштириш учун нималар қиляпсизлар?

— Мана шу ўзларингиз кўриб турган уйнинг пойдеворини тиклашда бир янгилик қўлладик. Илгари бетон қуйиш учун тахта тўсиқлар ишлатиларди. Биз бунинг ўрнига, бетон устунларни ишлатдик. Шуни битиргач, бетон устунларни ўз ўрнида қўйиб кетавердик. Шундай қилиб, жуда кўп тахта тежаб қолинди. Иш осонлашди. Бунинг учун бизни мукофотлашди ҳам.

Раҳим ака бир оз ўйланиб қолди, сўнг сўзида давом этди:

— Ҳаммамиз мана шу ишдан рўзғор тебратамиз, кийим-кечак қиламиз. Демак, қанча кўп ишласак, шунча ҳақ оламиз. Шундай экан олма пиш, оғзимга туш деб ўтиролмаймиз. Ишда бирор етишмовчиликлар бўлса, юқоридагиларниям тинчитмаймиз.

— Ҳа, шунақа, — бояндан буён суҳбатга қулоқ солиб турган прораб Насриддинов гапга аралашди, — Раҳим ака тинчимайдиган киши. Яқинда Клеблеевнинг идорасига бориб, талай бетон ундириб келдилар. Уни тунги сменада ишлатишди.

— Ўзимизам талай ҳақ оламиз, — кулиб қўйди Раҳим ака, — иш сифатиям чакки эмас-а, кўряпсизларми?!

Бошқа бригадаларда иш қандай экан-а?

...Ниҳоят биз Чилонзорнинг 22-кварталидаги 4-уйда пардоз ишларини бажараётган 12-қурилиш бошқармасининг И. Г. Винников бошлиқ бригадаси аъзолари билан учрашдик.

— Бу уйни қачон фойдаланишга топширмоқчисизлар?

— Билмаймиз.

— Нега?..

— Бугун бу ерда ишласак, эртага бошқа ёққа жўнатиб юборишади, — деди И. Г. Винников, — бирор жойда қўним топсак экан, ишни охирига етказсак.

Шундан кейин биз молия-иқтисод техникуми комплексини барпо этаётган қурувчилар ҳузурида бўлдик. Ўтган ўқув йилида фойдаланишга топширилиши лозим бўлган ўқув корпусининг эндигина томи ёпилиб, пардозчиларга топширилибди. Техникум хизматчилари учун қурилаётган уйнинг эса иккинчи қавати тиклана бошланибди.

64-қурилиш бошқармасининг участка бошлиғи В. А. Поповский, бригада бошлиғи Мигес Хрестис, Ўзбекистон ССР Молия министрлиги капитал қурилиш бўлимининг старший инженери буюртмачи вакили А. И. Вирводалар бу ерда ўзаро суҳбатлашиб туришган экан.

— Яхши келдингизлар-да, иш энди зора юришиб кетса, ҳазил аралаш гап бошлади Анатолий Иванович, — буларга ишониб, ўқув корпуссиз қолдик, болаларни ётоқхоналарда ўқитяпмиз.

— Пул ўтказмагандирсизлар-да?!

— Ҳаммасини ўтказганмиз. Ҳатто, студентларимиз ҳам ёрдамга келишди. Барибир иш битмади.

— Сабаби нима?

— Бир қурилиш бошқармаси учун бирданига тўрт мактаб биносини қуриш қийин, албатта, — гапга аралашди участка бошлиғи Василий Антонович, — ўтган йили уч мактабни, ўз вақтида бўлмаса ҳам ҳар ҳолда фойдаланишга топширдик. Раҳбарларимизнинг кўрсатмаси билан ишчиларни гоҳ у объектга, гоҳ бу объектга олиб бордик. Қанчадан-қанча вақт бекорга кетди. Масалан, мактабни топшириб, энди техникум қурилишига келган эдик: «Қирқинчи боғча энг зарури, ўша ерга ўтинглар!» — деган буйруқ олдик. Хуллас, яна иш чала қолди.

— Бу ёғи қандай бўларкин?

— Яна бошқа ёққа олиб кетиб қолишмаса, ишни битказиб берамиз.

Йўл юрсак ҳам мўл юриб, 34-қурилиш бошқармасининг Стериадис Лазис бошлиқ бригадасига етиб келдик. Улар социал таъминот министрлигига қарашли ҳунар-техника билим юрти учун комплекс бинолар қура бошлашган экан.

— Қурилишни қачон битказишни мўлжаллаяпсизлар?

— Билмаймиз, — деди бригада бошлиғи, — негаки, кўпинча бизни бир ерда тинч қўйишмайди. Гоҳ у ёққа, гоҳ бу ёққа югуртиришади. Шундай бўлмаганда ҳар бир объектни иложи борича барвақт топширишга эришган бўлардик.

Сўзга билим юрти директорининг қурилиш бўйича ўринбосари Э. П. Кимжейр аралашди.

— Бригада аъзоларидан нолийдиган еримиз йўқ, жуда ғайратли кишилар, ишниям кўнгилдагидек қилишади. Аммо бошлиқлари буларни тинч қўйишмайди.

Кўпгина участка ва бригадаларда қўнимсизлик давом этмоқда.

Бу иш трест учун арзонга тушаётгани йўқ. Сарсонгарчиликдан безор бўлган баъзи ишчилар бошқа корхоналарга ўтиб кетишмоқда. Масалан, ўтган йилнинг ўн ойи давомида 645 ишчи, 142 инженер-техник ходим ўз аризасига биноан ишдан бўшатилди. 530 қурувчининг мунтазам ишга келмаслиги натижасида 2500 ишчи куни йўқотилди. Айниқса, бу ҳол 1111 ишчи куни йўқотган 34-қурилиш бошқармаси. 678 ишчи куни йўқотган 14-қурилиш бошқармаси, 834 ишчи куни йўқотган 5-темир-бетон буюмлари заводи мисолида яққол кўзга ташланади.

Трест ўтган йилнинг тўққиз ойи мобайнида кўч-кўчлар, қилинмаган иш учун ҳақ ёзишлар туфайли 1 миллион 594 минг сўм зарар кўрди.

Қолоқликнинг учинчи сабаби мана шу!

* * *

Юқорида айтиб ўтилган нуқсонлардан қатъий назар трестда маълум ишлар амалга оширилмоқда. Кадрлар масаласига, қурилиш суръатини тезлатишга эътибор берилаётир. Бошқарма ва участкаларда қатъий графиклар тузиб, реал вазифалар белгилаб берилди. Айтишларича, буларнинг ҳаммаси трестга яқиндагина бошқарувчи қилиб тайинланган Ноил Фотихович Клеблеевнинг тадбирчанлигидан далолат беради.

Ўйлаймизки, биз қайд қилиб ўтган камчиликлар аста-секин бартараф этилади, трест партия комитети ўзининг ишини янада ўнглаб, олдинги шуҳратни тиклашда маъмуриятга энг яқин ёрдамчи бўлади. Қолаверса, Бош бошқарма маъмурияти айниқса, Чилонзор район партия комитети трестга қўлдан келган барча ёрдамларини беради.

У. ЮСУПОВ,
Ҳ. ҲАКИМОВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбирлари.

Шу кунларда Ленинграддаги А. Пушкин номли академик драма театрининг гастроллари Свердлов номли концерт залида муваффақият билан ўтмоқда.

СУРАТДА: Шекспирнинг «Сабабсиз шовқин-сурон» асаридан бир кўриниш.

Л. Глауберзон фотоси.

Китоблар оламида

«КИШИЛАР ҚАЛБИГА ЙЎЛ ТОПИБ»

А. Агишевнинг мазкур китобчасида Фарғона область Охунбобоев районидаги Фрунзе номли колхоз партия ташкилотининг оммавий-сиёсий ишлари ёритилган. Китобчани варақлар экансиз, мазкур колхознинг ривожланиши ва иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамланишида агитатор, сиёсий ахборотчи, сиёсий ташкилотчи, хуллас, идеология фронтининг барча жангчилари катта роль ўйнаётганликлари, кишиларни коммунистик ғоялар асосида тарбиялашда колхоз партия ташкилоти амалга ошираётган тадбирлар билан танишасиз.

«Саломатликлари керак»

Фарғоналик журналист Адҳам Ҳамдам тўй, базм, йиғинларда айтиб юрган ўзининг оғзаки ҳикоя, латифа, ҳангомаларини қоғозга тушириб, нашр эттирди. Ушбу тўпламга унинг «Нотаниш «мухбир», «Тўр халта», «Коньяк», «Алвасти», «Қобил билан Мўмин» каби ўндан ортиқ ҳажвлари киритилган.

Жамоатчилик асосида нашрга тайёрланган бу китобни ёзувчи Саид Аҳмад таҳрир қилган.

* * *

Юқорида номлари келтирилган китобларнинг ҳаммаси «Ўзбекистон» нашриёти томонидан кўп нусхада босиб чиқарилди.

Т. КОМИЛОВ.

АБДУЛЛА ҚОДИРИЙНИНГ КИЧИК АСАРЛАРИ

Ўзбек совет адабиётининг классиги, кўп миллатли совет адабиётининг кўзга кўринган намоёндаси Абдулла Қодирийнинг «Ўтган кунлар», «Меҳробдан чаён» романлари фақат биздагина эмас, кўпгина чет мамлакатларда ҳам севиб ўқилмоқда.

Яқинда атоқли ёзувчининг кичик асарлар тўплами кўп нусхада босиб чиқарилди. Филология фанлари доктори, ЎзССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Иззат Султон бу китобга сўз боши ёзган.

Ёзувчининг ўғли Ҳабибулла Қодирий ва адабиётшунос Шерали Турдиев тўплаб, нашрга тайёрлаган бу китобга ҳикоялар ва очерклар, ҳажвлар, публицистик асарлар, адибнинг ўзи ҳақидаги таржимаи ҳоли киритилган.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ДОРУССАЛОМ. Ўтган йилнинг 15 октябридан 18 ноябригача ўтган давр ичида Португалия солдатларидан 70 дан ортиқ киши ўлдирилди, 8 машина яксон қилинди, мозамбикликларнинг катта бир группаси Португалиянинг Ньяса вилоятидаги жанубий ва ғарбий районларида бўлган турмалари ва «стратегик қишлоқлари»дан озод қилинди. Мозамбик озодлик фронтининг Дорусссаломдаги қароргоҳи бу ерда эълон қилган ахборотда шу тўғрида гапирилади.

Мозамбик ватанпарварлари, деб хабар берилади ҳужжатда, 17 ноябрда Мандалаве—Матипа йўлида пистирма қурдилар. Португалия солдатлари взводи шу пистирмага дуч келиб қолди. Мозамбик озодлик фронтининг пиёда аскар бўлинмалари 22 ноябрда артиллерия ёрдами билан Мандалаведаги мудофаа постига ҳужум қилдилар ва ҳужум вақтида қурол-яроғ омборини яксон қилдилар.

(ТАСС).

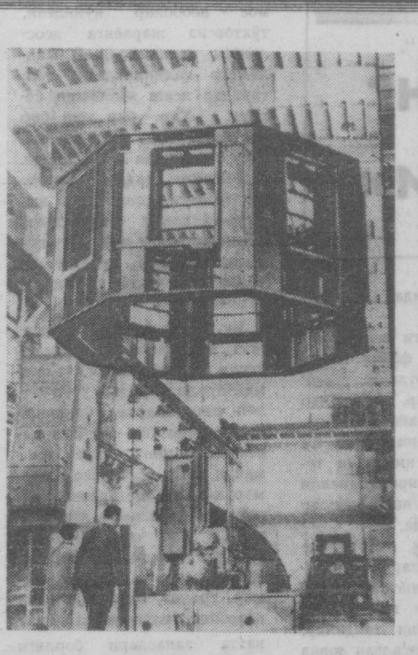

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ.

СУРАТДА: Дрездендаги «Заксеньерк» заводида генераторларни тайёрлаш жараёни. Бу корхонанинг маҳсулотлари кўпгина мамлакатларга жўнатилади.

● *Социализм мамлакатларида*

МИЛЛИЙ ФРОНТ МИЛЛИЙ КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

БЕРЛИН. Яқинда бу ерда Демократик Германия Миллий фронти миллий кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда ҳокимиятнинг маҳаллий органлари — халқ ваколатларини сайлашга тайёргарлик ва уни ўтказиш ишида миллий фронтнинг вазифалари муҳокама қилинди. Шу йилнинг 22 мартида ўтказиладиган ана шу сайлов хусусида Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Миллий фронт миллий кенгаши Президиумининг аъзоси Ф. Эберт доклад қилди.

Ф. Эберт ўз нутқининг анчагина қисмини Германия ишчи-деҳқон давлатида чинакам халқ социалистик демократиясининг ривожлантиришига бағишлади.

Пировардида, Ф. Эберт ривожланган социализм ижтимоий системасини қуриш соҳасидаги янги вазифаларни муваффақиятли ҳал қилмоқ учун В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги ҳамда Германия фашизмдан озод этилганлигининг 25 йиллиги шарафига мусобақани янада кенгроқ ривожлантиришга чақирди.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

СОФИЯ. Болгариянинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан чамбарчас ҳамкорлиги унинг экономикасини тез юксалтиришда муҳим омилдир. Болгария индустриясининг ривожланишига бу омил айниқса баракали таъсир кўрсатмоқда. Мамлакатда қисқа муддат ичида энергетика қора ва рангли металлургия, машинасозлик, химия саноатининг асосий ишлаб чиқариш қувватлари яратилди. Республикада Совет Иттифоқининг ёрдами билангина юзга яқин металлургия, машинасозлик химия ва энергетика объектлари қуриб битказилди.

Бошқа социалистик мамлакатлар ҳам Болгарияга ёрдам бермоқдалар. Масалан, Германия Демократик Республикаси катта совитгич установкалар, тўқимачилик корхоналари, цемент ва қанд заводларини қуришда катнашмоқда.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгаши доирасида Болгария бир мунча машиналар ишлаб чиқаришга ихтисослашмоқда. Болгария Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг электрокар ва электр кўтаргич машиналарга бўлган эҳтиёжларининг талай қисмини қондириб келмоқда. Совет Иттифоқи электрокар ва электр кўтаргич машиналарнинг катта харидорларидан биридир.

(ТАСС).

Дўстликни мустаҳкамлаш йили

БЕРЛИН. Германия — Совет дўстлиги жамияти Марказий правлениеси секретариатининг раиси Курт Тиме АДН агентлиги мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: 1970 йил Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги ҳар томонлама дўстона алоқаларни янада мустаҳкамлаш йили бўлади. В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги, шунингдек немис халқи нацистлар зулмидан озод қилинган куннинг 25 йиллиги байрамига тайёргарлик ва бу байрамни ўтказиш шу йилнинг энг муҳим воқеаларидир.

Жамиятнинг 22-24 майда Берлинда ўтказиладиган IX конгресси тайёргарликнинг муҳим босқичларидан бири бўлади.

Курт Тиме қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини: «Германия Демократик Республикасини ва Совет Иттифоқи билан жанговар иттифоқни ҳар томонлама мустаҳкамлаб, Ленин васиятларини бажарайлик» деган шиор остида нишонлаш ниятидадир.

Апрель ойида СССР ва Германия Демократик Республикасининг ижтимоий фанлар соҳасида иш олиб бораётган мутахассис олимлари конференцияси ўтказилади. Бу конференция немис ишчилар синфининг кураши учун В. И. Ленин таълимотининг аҳамиятига бағишланади.

К. Тиме Берлинда Ленин юбилейи байрами кунларида халқаро пролетариат йўлбошчиси ҳайкалининг очилишига бағишланган катта митинг ўтказилади, деди.

(ТАСС).

Ватанпарварларнинг қудратли зарбаси

ХАНОЙ. Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари Куангнам вилоятида бешинчи январга ўтар кечаси Американинг денгиз пиёда аскарлари қисмларига қўққисдан ҳужум қилдилар. Вьетнам информация агентлигининг Озодлик матбуот агентлигига суяниб хабар беришича, жанг натижасида Америка ҳарбий хизматчиларидан 400 га яқин киши йўқ қилинди. Жанубий Вьетнам ватанпарварлари радар установкасини портлатдилар, тўққизта ҳарбий машинани, 12 та тўпни ишдан чиқардилар, бир қанча ўқдори ва ёнилғи омборларига ўт қўйдилар.

(ТАСС).

СОНГМИ ФОЖИАСИ
СУРАТДА: Сонгми қурбонлари. ТАСС фотохроникаси.

ОЧЛИК ИСКАНЖАСИДА

— Бу болаларнинг териси билан суягидан бошқа ҳеч нарсаси қолмаган. Бу ҳақиқатан ҳам ақлга сиғмайди. Ассешиэйтед пресс агентлигининг Америкадаги Луисвилле шаҳридан хабар беришича бу сўзларни беш опа-сингилни госпиталга келтирган полициячи айтган. Уларнинг тўққиз яшар укаси Робертга энди госпитал зарур бўлмаган. У орқлаб ўлиб қолган.

Агентлик хабари президент Никсон овқатланиш ва соғлиқни сақлаш проблемалари бўйича ўтказилаётган конференцияда нутқ сўзлашидан олдин келган эди. Никсон ўз нутқида чунончи: «Бизлар ҳақиқатда қанча америкаликнинг оч яшаётганини билмаймиз. Бизлар унинг кўлами ҳақида баҳслашишимиз мумкин, лекин очлик мавжуд» деб айтди.

Бироқ бу «тенг имкониятлар» мамлакатида очлик кўлами шунчалик номаълуммикин? Масалан, ижтимоий муносабатлар Миллий институтининг очлик масалалари бўйича консультанти Роберт Чоуг ҳозир Қўшма Штатларда кам деганда беш миллион оч ва 10 миллиондан кўпроқ мунтазам тўйиб овқат емасликдан жафо чекаётган киши бор, деб ҳисоблайди. Бу айниқса болаларга оғир таъсир этади. Чоутнинг ҳисоблашича, етарли овқатланмаслик натижасида ҳар йили уч минг кичик америкалик ўляпти. Луисвиллилик полициячи бу фожиали статистикани билганида, эҳтимол «бу ақлга сиғмайди» деб айтмаган бўларди.

Собиқ президент Линдон Жонсоннинг фикрлари ҳам «очлик бўйича консультантнинг сўзларига сира зид эмас. У ўз президентлигининг охирги йилида «қарийб 29 миллион америкалик камбағалликда яшаяпти» деб эътироф этган эди. Бироқ бу аслида ўша Жонсоннинг ўз меҳнат самараси «қашшоқликка қарши кураш» бўйича 1964 йилда олдинга сурган программасининг қабри устида айтган сўзлари эди. Бу программа Жонсоннинг «буюк жамият» ҳақидаги ғояси сингари барбод бўлди.

Бу нақадар ақл бовар қилмайдиган иш бўлса ҳам, давлат программасининг барбод бўлишидан ҳам сиёсий бизнес қилса бўларкан. Буни республикачилар ҳокимиятга эришиш учун уринаётганларида ўнг ва сўл дабдабали ваъдалар бераётиб жуда яхши исбот этдилар. Бироқ улар ишига шўнғиб кетганларидан кейин камбағаллик билан курашдаги аввалги программани қисқартирибгина қолмай, балки социал хизматларга қарши бутун фронт бўйлаб ҳужумга ўтдилар. «Устама солиқлар» муддати узайтирилди, маориф, медицина хизмати, қурилишларга бўлаётган харажатлар камайтирилди. Ҳолбуки, Қўшма Штатларидаги очлик масаласининг кескинлигини қандай бўлса ҳам юмшатиш учун ҳар йили камида 5 миллиард доллар, яъни ҳозир харажат қилинаётганидан уч баравар кўпроқ пул сарфлаш керак. Бу рақамни Вьетнамдаги босқинчиликнинг харажатлар графасидаги рақам — ҳар йили сарфланадиган 30 миллиард доллар билан солиштириб кўринг-чи. Умуман келгуси молия йилида ҳарбий харажатлар учун 70 миллиард доллар сарфлаш планлаштирилган. Бу таққослаш АҚШдаги кескин социал проблема ҳисобланган очликка қарши курашиш ҳақида ҳеч ким — на илгари ҳокимият тепасида турган демократлар, на ҳозир ҳокимиятни бошқараётган республикачилар жиддий ўйламаётганидан далолат бериб турибди.

Э. ЧЕПОНОВ.
(АПН).

Ишсизлик авж олмоқда

ГАВАНА, 9 январь (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Латин Америкаси учун тузилган иқтисодий комиссияси маълумотларга қараганда, Латин Америкаси мамлакатлари аҳолисининг сони 1970 йилнинг охирига келиб 280 миллион кишига етади.

Пренса Латина агентлиги мухбири Сантьяго (Чили)дан хабар беради: Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Латин Америкаси учун тузилган иқтисодий комиссияси эълон қилган расмий ҳужжатда Латин Америкаси мамлакатларида ишсизлар сони 1960 йилдагига нисбатан ортганлиги кўрсатилади. 1960 йилда 25 миллион ишсиз бор эди.

Ҳужжатда яна бунда, дейилади: расмий жиҳатдан ишсиз деб ҳисобланмаган кўп кишиларнинг иш билан тўла таъминланмаганлиги натижасида ишсизлик авж олиб бормоқда. Қишлоқ хўжалигида кишиларни иш билан таъминлаш проблемаси жуда кескин тус олган. Саноат- [illegible]

ИОРДАНИЯНИНГ БМТ ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИГА МАКТУБИ

НЬЮ-ЙОРК. Иорданиянинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили Муҳаммад Ал-Фарра Исроил Иордан дарёсининг шарқий соҳилида ўз агрессиясини давом эттираётганлиги тўғрисидаги хатни хавфсизлик кенгашининг раисига юборди.

Хатда бундай дейилади: Исроилнинг 1969 йилнинг август ойидан декабрь ойигача қилган қуролли ҳужумлари асосан граждан шахсларга қарши қаратилган эди. Исроилнинг мунтазам армияси шу давр ичида 220 мартадан ортиқ агрессия қилди.

Кейинги беш ой ичида, деб таъкидланади хатда, Иордания аҳолисидан 67 киши ўлдирилди ва 180 киши ярадор қилинди. Экинларга ҳамда суғориш системаларига катта зарар етказилди.

Исроил қўшинлари қасддан қилаётган ана шу агрессия хуружлари, деб уқтириб ўтилади хатда, Исроил Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Яқин Шарқда тинчлик ўрнатишга қаратилган ҳамма тадбирларини барбод қилиш ниятида эканлигини исбот этади.

(ТАСС).

Будапештдаги опера театри рус композитори Чайковскийнинг «Щелкунчик» балетини саҳналаштирди.

Суратда: артистлардан М. Ардан ва З. Петер бош ролларни ижро этишмоқда.

МТИ—ТАСС фотоси.

ЯНГИ ИХТИРОЛАР

Биноларнинг «кийимлари»

Пардозлаш ишлари — қурилишнинг қолоқ соҳаси. Бу ишда ҳозирча қўл меҳнати ҳукмрон. Пардозлаш ишлари бутун қурилишга кетадиган вақтнинг деярли ярмини, маблағнинг 20 процентини — иш ҳажмининг 40 процентини ташкил этади.

Бинолар фақат мустаҳкам эмас, балки бежирим ҳам бўлиши керак. Бетондан қурилган кулранг, қутиларга ўхшаш бинолар кишини қувонтирмайди. Қурилишнинг аъло сифатига қарамасдан бетоннинг ташқи кўриниши ҳатто оддий тошнинг кўринишидан ҳам ҳунук.

Лекин ҳозирги вақтда табиий тошдан фақат жамоатчилик иншоотлари: театрлар, стадионлар, мактаблар ва бошқа шу каби қурилишларда фойдаланилмоқда. Табиий тошнинг қимматга тушиши унинг йирик панелли қурилишларда ишлатилишига ғов бўлмоқда.

Бутуниттифоқ янги қурилиш материаллари илмий-тадқиқот институтининг олимлари бу ғовни олиб ташлаш йўлини топдилар. Улар тошдан ясалган юпқа тахтачалар билан биноларга «кийимлар» ясашни таклиф қилмоқдалар. Институтда ишлаб чиқилган олмос асбоблар қўйилган, тўхтовсиз жараёнга асосланган мослама 6—8 миллиметр қалинликдаги тахтачалар ясаш имконини беради. Ҳар бир тош бир вақтнинг ўзида ўттизта ғилдирак билан кесилади. Суръатнинг ҳаддан ташқари тезлиги, силлиқлаш жараёнига ҳожат қолмаслиги, кескичларнинг юқори унум билан ишлаши агрегат иш унумининг юксак бўлишини таъминлайди.

Бу янги метод пардозлаш ишларига сарфланадиган ҳаражатни анча камайтиради. Бундай усул билан пардозланган бинонинг олд томони 30—50 йил давомида ремонт талаб қилмайди. Бу эса ҳатто мармарни ҳам энг арзон қурилиш материалига айлантиради. Тош «кийдирилган» бинолар кўркам ва мустаҳкам бўлади. СССРда мармар, гранит, оҳактош каби қурилиш материалларининг катта запаслари борлиги қурувчиларга кенг имкониятлар очиб беради.

Донолар бисотидан

✦ Бўҳтончилар чиндан ҳам бахтсиз махлуқларки, ўз ғалабалари натижасида юзлари баттарроқ қорайганини, ичлари яна баттарроқ чиркинлашганини сезмайдилар.

ОЙБЕК.

✦ Фирибгарлардан эҳтиёт бўл ва ўзинг ҳам кишиларни алдама, чунки кишиларни алдайдиган ва уларни алдадим деб гумон қиладиган ҳар қандай киши хато қилади — у ўзини ўзи алдайди.

КАЙ КОВУС.

✦ Оғзаки туҳмат — маънавий қуролдан отилган ўқ, қурбон ҳалок бўлади, аммо шовқинсиз қилинган ишнинг гуноҳкори яшириниб қолади.

Л. БЕРНЕ.

✦ Биз ёлғонни шунинг учун ҳам кўпроқ шармандаю-шармисор этамизки, барча аҳмоқона ҳаракатлардан буни осонгина яширмоқ ва ҳаммадан кўра оддийгина юзага чиқармоқ мумкин.

Ф. ВОЛЬТЕР.

✦ Мўмintoй виждон билан ўзгаларни алдаш мақсадида биз ўзимизни алдашдан бошлаймиз.

В. ГОВДИН.

✦ Туҳмат билан аллақачон кўп авлодлар қириб ташланган, шаҳарлар ер билан яксон этилган, ота ўғлига, ака жонажон укага, болалар ота-оналарга ва ошиқ-маъшуқлар бир-бирларига қарши девонавор қўзғаладилар. Бўҳтонга ишониш билан кўпгина дўстлик алоқалари узилган, кўп уйлар харобага айланган.

ЛУКИАН.

✦ ...Одамларнинг ботири мушкулотдан қўрқмайди. Камолот ҳосил қилишдан бош тортган киши одамларнинг энг қўрқоғидир.

ИБН СИНО.

Ёлғон ўрмонга ўхшайди: ўрмонга қанчалик кириб бораверсанг, ундан чиқиб олиш ҳам шунчалик қийинлашаверади.

А. П. ЧЕХОВ.

СПОРТ

МКРТЧАН — СССР СПОРТ МАСТЕРИ

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети ҳамшаҳаримиз мастерликка номзод, В. И. Ленин номли Давлат университетининг студенти Алла Мкртчанга «СССР спорт мастери» унвонини берди.

Алла бу унвонга, ўзининг маҳоратли ўйинлари билан эришди.

Суратда: А. Мкртчан.

КУРАШ БЎЙИЧА ШАҲАР БИРИНЧИЛИГИ

ЧЕМПИОНЛАР АНИҚЛАНДИ

Яқинда «Старт» спорт клуби залида классик кураш бўйича шаҳар шахсий биринчилик учрашувлари тугади. Бу мусобақада 1951-52 йилларда туғилган ўсмирлар қатнашди. Юзга яқин классик курашчилар уч кун мобайнида ўз вазн тоифаларида чемпион бўлиш учун беллашдилар.

Бунда шаҳарнинг «Динамо», «Меҳнат», «Спартак» спорт жамиятларида шуғуллапувчилар ишқибозларнинг ишончини оқладилар. Ўз вазн тоифасига кўра: М. Алимуҳаммедов, Ҳ. Аҳмедов, А. Орлов, Ю. Қаландаров ва А. Мирзаевлар шаҳар чемпиони унвонини қўлга киритди. Ғолибларга диплом ва эсдалик совғалари топширилди.

МАЙДОНДА — САМБО

Кунн-кеча «Динамо» спорт жамиятининг залида самбо бўйича республика «Динамо» спорт жамиятлари биринчилиги тугади. Қизғин курашда Бухоро, Хоразм, Фарғона, Андижон ва Самарқанд областларининг кучли самбочилари иштирок этишди. Командалар ҳисобида Хоразм командаси биринчи ўринга чиқди.

Шахсий ҳисобда эса У. Жуманиёзов, Г. Ким, В. Малиновский, (Тошкент), Р. Йўлдошев (Хоразм), В. Волонин (Андижон), Р. Муҳамедов, Н. Йўлдошов ва И. Бадаловлар биринчи ўринни эгаллади. Оғир вазида икки спортчи қатнашиб, хоразмлик Баратов ғолиб чиқди. Ғолибларга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер А. М. Прут ёрлиқ ва эсдалик совғалари топширди.

СУРАТДА: олишув пайти.

Ў. ШОҲАФИЗОВ тексти ва фотоси.

БИЛАСИЗМИ?

1918 йил 6 февралда (эски ҳисоб билан 24 январда) Владимир Ильич Ленин Россия республикасида янги календарь жорий қилиш тўғрисидаги декретга имзо чекди.

«Россияда маданий халқларнинг деярли ҳаммаси билан бир хилдаги йил ҳисобини ўрнатиш мақсадида,— дейилади мазкур ҳужжатда, Халқ Комиссарлар Совети шу йил январь ойи ўтиши билан янги календарни граждалик муомаласига киритишга қарор қилади. Шунга кўра:

Шу йилнинг 31 январидан кейинги биринчи февраль деб ҳисобланмасдан, балки 14 февраль деб ҳисоблансин, иккинчи кун 15 февраль деб ҳисоблансин ва ҳоказо...»

* * *

...Бундан тўрт минг йилча муқаддам мисрликлар фойдаланиб келган календарда ой 30 кун, 12 ой бир йилни ташкил этган. Эрамиздан олдинги 46-йилда Юлий Цезарь йил ҳисобини ислоҳ қилган эди. Вақт ўтаверган, астрономлар самовий жисмларнинг ҳаракатини аниқроқ ҳисоблаб чиқишни ўрганиб олганлар. Ана шунда Юлий календарида бўлган камчиликлар билиниб қолди. Рим папаси Григорий XIII бунга эътиборни жалб қилди. Унинг замонида 1582 йилда календарь яна ислоҳ қилинди. Ислоҳ қилиниб яхшиланган бу календарь Григорий календари деб атала бошланди.

* * *

Россиядаги революцияга қадар амалда бўлиб қолган Юлий календари бўйича қилинадиган вақт ҳисоби эски ҳисоб деб аталади. Аксарият мамлакатларда қабул қилинган ва эски ҳисобдан анча аниқроқ бўлган Григорий календари бўйича қилинадиган йил ҳисоб эса янгича йил ҳисоби, деб юритилади.

* * *

1829 йилда жаҳонда биринчи марта буғ билан юрадиган паровоз ихтиро қилинди. У Ливерпуль билан Манчестер оралиғида қатнай бошлади. Бу паравозни Д. Стерсен ихтиро қилган эди.

* * *

Дунёда биринчи марта Советлар мамлакатида 1923 йилда химия соҳасидаги машҳур совет олими С. В. Лебедов усули бўйича саноатда сунъий (синтетик) каучук ишлаб чиқарила бошланди.

* * *

Товуш узатишни — телефонни биринчи марта 1876 йилда америкалик олим Э. Грей билан А. Белл ихтиро қилишди.

КЕЛИНГ, БИР КУЛИШАЙЛИК

Қариган чоғида Ҳожи кўчада ҳовлисининг олдидаги шинам майдонда палос солиб ўтирадиган бўлиб қолди. Бир куни унинг олдига ўзига ўхшаган хасис оғайниси келиб қолди. У жой кўрсатди. Бетакаллуф чўкди фотиха ўқилди.

— Мастава пишгандир, олиб чиқай, — деб Ҳожи уйига кириб кетди.

— Бир оздан сўнг битта чинни косада овқат олиб чиқди. Меҳмоннинг рўпарасида зўр иштаҳа билан ичиб олди. Оғайниси тамшаниб ўтирди. Ичиб бўлиб, косани ялаб қўйди.

— Яна олиб чиқайми, оғайни...

* * *

Мухтор кўчадан ўтиб кетаётган йўловчининг галифе шимига ишора қилиб.

— Вой, ая, анави кишининг шимини қаранг, мана бунақа экан, — деди икки лунжини шишириб.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —16/I да **Севги тумори**, 17/I да **Ойжамол**, 18/I да **Зулматдан зиё** (кундузи), **Корсар** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА —16/I да **Уғирланган умр**, 17/I да **Бой ила хизматчи**, 18/I да **Олтинчи июль** (кундузи), **Парвона** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/I да **Қайнона**, 17/I **Ёшликда берган кўнгил**, 18/I да **Паранжи сирлари**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА —16/I да **Освенцим жаллодлари**, 17/I да **Учинчи орзу**, 18/I да **Дийдор** (кундуз соат 4 да).

КИНО

16 ЯНВАРДА

Озод туғилган — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч 6 да).

Эр—хотиннинг уруши.. (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч 8.30 минутда).

Унинг қаллиғиман — «ЧАЙКА» (кеч 8 ва 9 яримда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч 10 да).

Балли ёшлар! — «ДРУЖБА» (кечқурун).

Эрамиздан миллион йил илгари — «СПУТНИК» (кеч 7 да).

Тундаги портлаш —«МОСКВА» (кеч 7.30 ва 9.20 минутларда).

Видолашув — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6 ва 8 да).

17 ЯНВАРДА

Озод туғилган — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 6 да) НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10,20, кундуз 12 да), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1 ва 3 да).

Эр—хотиннинг уруши.. (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Анжелика — фариштлар малинаси (2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5,15 ва кеч 8.30 минутларда), НАВОИЙ номли (кундуз 1,40 ва кеч 7.40 минутларда).

Унинг қаллиғиман — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 ва кеч 10 да), «ЧАЙКА» (кундуз соат 2, кеч 8 ва 9 яримда).

Балли ёшлар! — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 1 ярим ва 5 яримда).

Видолашув — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4, кеч 6 ва 8 да).

Тундаги портлаш — «МОСКВА» (эрталаб соат 11.30, кундуз 3.30, кеч 7.30 ва 9.20 минутларда).

Эрамиздан миллион йил илгари — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кеч 7 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

18 январь кундуз соат 2 да 4-6 синф ўқувчилари учун 3-музикали абонемент бўйича

УЧИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ «БЕТХОВЕН»

Лектор — Полина РОЙТЕНБЕРГ.

Қатнашадилар: БУТУНИТТИФОҚ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИНИНГ ЛАУРЕАТИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СИМФОНИК ОРКЕСТРИ

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

ЗОҲИД ҲАҚНАЗАРОВ

Солистлар: Марлис ЮНУСХАНОВ, Офелия ЮСУПОВА, Нина ТИТОВА, Дина САВЕНКО, Анвар НАЗАРХОНОВ ва Успенский номли 10 йиллик музика мактабининг ўқувчиси

НИГОРА АҲМЕДОВА

Концертмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

МАРИАННА ШАБАДАШ

Концерт зали кассасида кундуз соат 12 дан билетлар сотилади.

САНЪАТ САРОЙИДА

18 ЯНВАРДАН БОШЛАБ ЯНГИ КЕНГ ЭКРАНЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМ

«СЕВИШГАНЛАР» НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» киностудияси маҳсулоти.

Сценария муаллифи — Одельша АГИШЕВ.

Постановкачи-режиссёр — Эльёр ЭШМУҲАМЕДОВ.

Бош оператор — Гасан ТУТУНОВ.

Постановкачи-рассом — Садриддин ЗИЯМУҲАМЕДОВ, Магомет ЧОЧИЕВ.

Композитор — Богдан ТРОЦЮК.

РОЛЛАРНИ: Анастасия ВЕРТИНСКАЯ, Рустам САЬДУЛЛАЕВ, Радион НАХАПЕТОВ, Нелла АТАУЛЛАЕВА, Ҳамза УМАРОВ, Бахтиёр ИХТИЁРОВ ва бошқалар ижро этадилар.

Кеч соат 7 да фильмни яратганлар билан учрашув бўлади.

18 январда сеанслар: кеч соат 7 ярим ва 9 яримда;

19 январда — кундуз соат 5 яримда, кеч 7 ярим ва 9 яримда бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Олдиндан билет сотиш кассаси эрталаб соат 10 дан кеч 9 гача очиқ.

Справка учун телефонлар: 44-21-74 (автоответчик), 44-56-18.

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

(В. И. Ленин номли майдон) 19 январь кеч соат 8 да

КОНЦЕРТ

Берлиоз — «Гарольд Италияда» симфония.

Хачатурян — Оркестрли скрипка учун концерт.

Маҳмудов — Симфоник эскизлар.

БУТУНИТТИФОҚ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИНИНГ ЛАУРЕАТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СИМФОНИК ОРКЕСТРИ

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

ЗОҲИД ҲАҚНАЗАРОВ

Солистка — халқаро конкурс лауреати

НИНА БЕЙЛИНА

Альт партиясини

АБРАМ РОЗЕНБЛИТ

ижро этади

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

30 январь кундуз соат 2да Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бериш бирлашган илмий совети кенгаши (Педагогика кўчаси, 103 уй, 61 аудитория)да педагогика фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

С. А. Левина: «Ўрта мактаб физика кирсидаги «Тебранма ва тўлқин ҳодисалари» бўлимини программалаштирилган таълим элементларини қўллаган ҳолда ўрганиш методикаси» деган темада;

Психология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Т. Юсуфжонов «Ўзбек мактабларининг V—VI синф ўқувчиларида от ва сифат туркумларининг категорияси» деган темада

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

РАДИО

17 ЯНВАРЬ

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 8.25 Лирик концерт. 9.30 Куйлардан-куйларга. 10.10 «ДУГОНАЛАР» радиожурнали. 11.15 П. Чайковский. Торли оркестр учун симфониетта. 11.35 Ўзбекистон ва Туркманистон ССР халқ артисти К. Отаниёзов ижросида қўшиқлар. 12.15 Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт. 13.30 Эстрада концерти. 15.10 «Правда» газетасининг обзори. 15.20 «Сиҳат-саломатлик» радиожурнали. 15.40 Ўзбек балетларидан рақслар. 16.10 Эстрада концерти. 17.20 Уйғур куйлари. 17.50 «Идеология ва ҳаёт» (ўзбекча).

18.00 Қўшиқ ва рақслар. 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча). 19.20 Классик шоирлар ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар. 20.00 «ЛЕНИННОМА» программаси (ўзбекча). 20.30 Музикали танаффус. 21.00 «Қардош партиялар ҳаётидан» (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.20 «Шанба оқшомида» деган концерт. 23.10 Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Экран куйлари. 9.15 Спорт эшиттириши (русча). 19.00 Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча). 19.30 Р. Бобожон. «Янги рубойилар» (русча). 20.00 Ўзбекистон композиторлари асарларидан концерт. 20.30 Озарбайжон куйлари. 20.50 А. Ершов. «Устюрт сирлари» Саҳронинг ўтмиши ва келажаги ҳақида олимларнинг ўйлари (русча). 21.00 «Вальс, фақат вальс янграйди». 21.40 Татар шоирларининг янги шеърлари.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Е. Жарковский. «Денгиз узели» опереттаси. 15.30 И. Раҳим. «Ҳилола» радиопостановкаси (ўзбекча). 17.30 «Мен айблайман», Радиопостановка (русча). 19.00 «Дугоналар» радиожурнали.

ТЕЛЕВИЗОР

16 ЯНВАРЬ

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 Телевизион янгиликлар. 18.15 Ўзбекистон комсомолининг XIX съезди олдидан. «Қишлоқ ёшлари клуби». 18.55 «Хазина изловчилар». 19.20 Музикали календарь. 20.00 Кўрсатувлар программаси ва реклама.

Ўзбек тилида: 20.10 Телевизион янгиликлар. 20.25 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп программа. 21.10 Қишлоқ хўжалиги билимлари университети. 21.40 «БЎСТОН». Тележурнал.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

18.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун немис тилидан 17-машғулот. 18.30 Ота-оналар учун консультация (рус тилида). 19.00 Сиёсий иқтисод (ўзбек тилида). 19.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун инглиз тилидан 17-машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Янгиликлар. 20.15 «Қуёш порлар экан». Музикали телевизион фильм премьераси. 21.00 Янгиликлар. 21.05 Кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Сеҳрли олма». Телефильм. 21.30 «Жасорат». Телевизион альманах. 22.00 В. И. Ленин ҳаёти ва фаолияти хроникаси. «Янги революцион юксалиш йилларида». 23.15 Конькида учиш бўйича СССР биринчилиги. Киев шаҳридан олиб кўрсатилади. 00.15 Янгиликлар эстафетаси. 01.00 А. Грибоедов. «Ёш келин-куёвлар». Телевизион спектакль премьераси. 02.00 Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 «Салом, Уфа!». Телефильм.

Рус тилида: 20.20 «Аҳолини бактериологик хавфдан ҳимоя қилиш». Ҳужжатли фильм. 21.20 «Катта оила». Бадиий фильм.

17 ЯНВАРЬ

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.55 Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 10.00 «Экран хандаси». Музикали дам олиш программаси. 10.40 «Заречная кўчасида баҳор». Бадиий фильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

12.00 Кўрсатувлар программаси. 12.05 Рангли телевидение программаси. Гимнастика ҳамма учун. 12.30 Янгиликлар. 12.45 «Украиналик олимлар Москвада». 13.15 Рангли телевидение программаси. Эрталабки музикали программа. 14.15 «Биз— коммунистлар». Телеочерк. 14.45 Шаҳарларнинг музикали турнири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 Кўрсатувлар программаси. 17.00 Телевизион янгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10 Телевизион қўғирчоқ театри. 17.40 «Инқилобий одимларимиз». Кинофильм. 18.10 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. Интернационал дўстлик клуби. 19.00 Телевизион янгиликлар. 19.15 Ўзбекистон радио ва телевидениеси оркестри ва солистларининг концерти. 19.55 Кўрсатувлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Болалар учун телевизион театр. 21.00 Янгиликлар. 21.05 Конькида учиш бўйича СССР биринчилиги. Киев шаҳридан олиб кўрсатилади. 23.00 Интервидение. Варшава озод этилганининг 25 йиллигига бағишланган кўрсатув. 23.30 «Узоқ йўллар чорлайди». Туристик альманах. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ. 16 ЯНВАРЬ, 1970 й.

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими —33-65-57, эълонлар бўлими —33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579 НАШР 2703. Р.01144